

2.5.2023

VN/11354/2023

Lapsibudjetoinnin pilotointi hyvinvointialueilla

Avustuksen yleiskuvaus

Sosiaali- ja terveysministeriö ilmoittaa haettavana olevasta lapsibudjetoinnin pilotoinnin valtionavustuksesta hyvinvointialueille. Tavoitteena on, että pilotteja toteutetaan kolmella hyvinvointialueella. Lapsibudjetoinnin pilotointiin hyvinvointialueilla on varattu 260 000 euron suuruinen valtionavustus.

Avustuksen tavoitteena on parantaa lasten, nuorten ja perheiden palveluiden vaikuttavuutta, vahvistaa resurssien kohdentamista oikeisiin toimiin oikeaan aikaan sekä edistää lasten oikeuksien toteutumista. Lapsibudjetointi linkittyy osaksi lapsivaikutusten arviointia. Lapsibudjetoinnissa tarvitaan talousarvio-osaamisen lisäksi tietoa lasten ja nuorten hyvinvoinnin tilasta ja haasteista sekä lasten ja nuorten oikeuksista ja niiden toteutumisesta. Tavoitteena myös on, että pilotoinnin kautta kehitetään ja edistetään Aura-palveluluokittelun hyödyntämistä hyvinvointialueiden ja kuntien lapsibudjetointityössä.

Lisäksi pilotin yhteydessä tarkoituksena on luoda verkosto niistä hyvinvointialueista ja kunnista, jotka tällä hetkellä jo tekevät lapsibudjetointityötä joko omalla tai valtion rahoituksella. Monitoimijaisella yhteistyöllä on mahdollista saada lapsibudjetointi säännönmukaiseksi osaksi talousarvioprosesseja. YK:n lapsen oikeuksien komitea on painottanut lapsibudjetoinnin käyttöönoton tärkeyttä kunta- ja aluetasolla.

Pilotin sisällön tarkempi kuvaus kohdassa ”avustuksen hakeminen”.

Kyseessä olevaa valtionavustusta voivat hakea hyvinvointialueet ja Helsingin kaupunki.

Valtiovarainvaliokunta on osoittanut kansallisen lapsistrategian ryhmälle eduskunnan myöntämää erillisrahoitusta vuodelle 2023–2024 määrärahan lapsibudjetoinnin pilotointiin.

Avustus on käytettävissä heti sen myöntämisen jälkeen vuoden 2024 loppuun saakka. Avustuksen tarkempi käyttöaika määritellään päätöksessä. Kyse on kertaluontoisesta erillisavustuksesta. Avustuksen saamiseksi ei edellytetä omaa osallistumista (omarahoitus).

Kustannusten korvaamiseen sovelletaan valtionavustuslakia (688/2001). Valtionavustukset ovat harkinnanvaraisia, ja sosiaali- ja terveysministeriö tarkastelee avustuksen suuruutta määrittäessään suunniteltujen toimenpiteiden tarkoituksenmukaisuutta sekä arvioitujen kustannusten kohtuullisuutta.

Valtionavustuksen käytössä tulee huomioida valtionavustuspäätöksessä sen käytölle määritellyt ehdot sekä mahdolliset sosiaali- ja terveysministeriön antamat muut ohjeistukset avustuksella korvattavassa toiminnassa.

Avustuksen hakeminen

Avustuksen hakuaika on 04.05.2023 – 25.5.2023 klo 16.15.

Avustusta haetaan sosiaali- ja terveysministeriöstä kirjallisesti STM:n verkkosivuilta löytyvällä hakulomakkeella (https://stm.fi/valtionavustukset_lomakkeet).

Suunnitelman enimmäissivumäärä on 10-15 sivua. Avustushakemus toimitetaan 25.5.2023 klo 16.15 mennessä viitteellä VN/11354/2023 osoitteeseen kirjaamo.stm@gov.fi.

Hakemuksen tulee sisältää:

- Täytetty hakulomake
- Hankkeen talousarvio
- Hankesuunnitelma

Hakijan lisäksi myös kaikki hankkeeseen osallistuvat osatoteuttajat tulee ilmoittaa hakemuksessa ja erillisissä talousarvioissa. Osatoteuttajiksi luetaan toimijat, joille avustusta siirretään, tai jotka osallistuvat hankkeen omavastuuosuuteen työpanoksella, ilman avustuksen siirtoa.

Hankesuunnitelmasta on käytävä ilmi, miten hyvinvointialue toteuttaa lapsibudjetoinnin pilottia, aikataulu ja henkilöt, jotka toteuttavat pilottia. Hankesuunnitelmasta tulee käydä ilmi, miten hyvinvointialue hyödyntää tulevaisuudessa pilotin aikana saatua tietoa ja miten he arvioivat oman toiminnan vaikuttavuutta sekä, miten lapsibudjetointia toteutetaan tai tulisi toteuttaa osana lapsivaikutusten arviointia alueella.

Hankesuunnitelmassa tuodaan esille toteumatietojen vähimmäistietosisältöjen määrittely lasten ja nuorten (alle 18 vuotta) osalta, jotta kunnat ja hyvinvointialueet voivat järjestää vastuullaan olevat palvelut mahdollisimman vaikuttavalla tavalla suhteessa käytössä oleviin resursseihin. Vähimmäistiedot määritellään mm. palveluiden saatavuuden, laadun ja yhdenvertaisuuden näkökulmista siten, että tietojohtamisen näkökulmasta voidaan tarkastella hyvinvointitiedon kokonaisuutta yhdessä hyvinvointialueiden kanssa.

Päätökset pyritään tekemään kesän 2023 aikana.

Avustukset ovat harkinnanvaraisia. Hakemusten arviointi ja keskinäinen vertailu perustuvat kokonaisarviointiin.

Muita avustuksen käyttöön liittyviä ehtoja

Sosiaali- ja terveysministeriö voi myöntää avustusta vain, jos valtionavustuslain mukaiset avustuksen myöntämisen yleiset edellytykset täyttyvät. Ministeriö ottaa yleiset edellytykset huomioon myös avustuksen määrää harkittaessa.

Valtionavustuksen myöntämisen yleisiä edellytyksiä ovat (valtionavustuslain 7 § 1 mom.):

- Tarkoitus, johon valtionavustusta haetaan, on yhteiskunnallisesti hyväksyttävä.
- Avustuksen myöntäminen on perusteltua valtionavustuksen käytölle asetettujen tavoitteiden kannalta.
- Avustuksen myöntäminen on tarpeellista, kun otetaan huomioon hakijan saama muu julkinen tuki sekä hankkeen tai toiminnan laatu ja laajuus.
- Valtionavustuksen myöntäminen vääristää vain vähän kilpailua ja markkinoiden toimintaa.

Avustusta saa käyttää vain siihen tarkoitukseen, johon se on myönnetty.

Sosiaali- ja terveysministeriöllä on oikeus tehdä valtionavustuksen saajan talouteen ja toimintaan kohdistuvia tarkastuksia, jotka ovat tarpeellisia valtionavustuksen maksamisessa ja käytön valvonnassa (valtionavustuslain 16 §).

Avustuksen saajan tulee selvittää, onko sillä velvollisuus noudattaa hankintalainsäädäntöä, ja ottaa tämä toiminnassaan huomioon (Laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista 1397/2016).

Lisätietoja

Avustusta ja hakemusta koskeviin kysymyksiin vastaa sosiaali- ja terveysministeriössä:

Erityisasiantuntija Laura Kuusio, laura.kuusio@gov.fi, puh. +358 295 163 352

Johtava asiantuntija Johanna Laisaari, johanna.laisaari@gov.fi, puh. +358 295 161 177

Valtionavustuksista yleisesti: <https://stm.fi/valtionavustusten-hakeminen>

Jakelu	Hyvinvointialueet Helsingin kaupunki
--------	---